

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

12ο
Διεθνές Συνέδριο

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Ελληνικά ως δεύτερη
ή ξένη γλώσσα

Τόμος Ι

Πάτρα, 19-21 Ιουνίου 2009

Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα 2016

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

12ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

**Μετανάστευση, Διαχείριση
Συγκρούσεων
και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας**

Πάτρα, 19-21 Ιουλίου 2009

Τόμος I

Επιστημονική σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πάτρα 2015

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Διαπολιτισμική Εκπαίδευση–Μετανάστευση, Διαχείριση Συγκρούσεων
και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας - Τόμος Ι

**Επιστημονική
σειρά:** Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

**Ηλεκτρονική
στοιχειοθεσία:** Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών - Μελιτζάνη Ειρήνη

Έκδοση: Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών

**ISBN:
SET:**

σ.σ. 422, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη:

Αθανασίου Λεωνίδα, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Φ.Π.Ψ.
Χατζησαββίδης Σωφρόνης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Π.Τ.Ν., Α.Π.Θ.
Πανταζής Σπύρος, Καθηγητής, Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Γκόβαρης Χρήστος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Μπάρος Βασίλειος, Λέκτορας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Στεργίου Λήδα, Λέκτορας, Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Γραμματεία:

Κυπριανού Δέσποινα, Εκπαιδευτικός, Υποψήφια διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Ταμίας:

Λυκίδη Σταυρούλα – Φωτεινή, Φιλολόγος, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη:

Μπομπαρίδου Χρυσή, Εκπαιδευτικός, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Κουνέλη Βασιλική, Φιλολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.
Πανέτα Ευστρατία, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.
Δημητρέλου Αργυρώ, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Παπαπαναγιώτου Νικόλαος, Υπεύθυνος Πληροφορικής ΚΕ.ΔΕ.Κ.
Τζελέπη Έφη, Φιλολόγος, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.
Μακρή Βικτώρια, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.
Αναγνωστοπούλου Αδαμαντία–Σοφία, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Αντωνοπούλου Πατρούλα, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Αντωνοπούλου Νικολίτσα, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Αρκαδιανός Διονύσιος, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακός φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου

Πατρών

Καρναχωρίτη Δέσποινα, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Διαμαντοπούλου Αλεξάνδρα, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
Πανεπιστημίου Πατρών

Δρυ Ιωάννα, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Σακκάτου Ασπασία, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου
Πατρών

Χαϊδογιάννου Χρυσούλα, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστη-
μίου Πατρών

Ψυχογιού Ευφημία, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου
Πατρών

Λακτυλογραφήσεις & Επεξεργασία σε Η/Υ

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Συνεργάτης
ΚΕ.Δ.ΕΚ., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Περιεχόμενα

Πρόλογος	9
Παγκοσμιοποίηση και Μετανάστευση	
Οι προκλήσεις της ενδοκοινοτικής μετανάστευσης. Προτάσεις διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για τους Ρουμάνους εποχιακούς εργαζόμενους στην Ελλάδα	15
<i>Dinu Tudor</i>	
Οι Κοινωνικές – Οικονομικές Διαστάσεις του Φαινομένου της Μετανάστευσης στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας	21
<i>Γεωργιάδης Δημήτριος</i>	
Παγκοσμιοποίηση , μετανάστευση και πολιτική ενσωμάτωση	33
<i>Δώσσας Απόστολος - Παπαδρόσος Βασίλειος</i>	
Μετανάστευση – Εθνική ταυτότητα – Πολιτισμός – Κουλτούρα: Αναπαραστάσεις Ελλήνων προπτυχιακών φοιτητών κλασικών και παιδαγωγικών σπουδών (μελέτη περίπτωσης)	41
<i>Λεξέ Ευαγγελία</i>	
Γυναικεία Μετανάστευση στην Παγκοσμιοποιημένη Κοινωνία: Εργασιακές Δυσκολίες στη Χώρα Υποδοχής.	56
<i>Αγγελόπουλος Νικόλαος</i>	
Η παράνομη μετανάστευση στην Ελλάδα και οι συνέπειές της	67
<i>Μπιτσοπούλου Μάρθα - Παπαδοπούλου Ανδριανή</i>	

Διαχείριση συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας

- Διαχείριση διαπροσωπικών σχέσεων και συγκρούσεων στο σχολικό πλαίσιο ως κρίσιμη συνθήκη για την εφαρμογή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης : οι περιπτώσεις των μαθητών και των γονέων 77
Δάνη Αθηνά
- Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως ξένης στα πλαίσια της Παιδαγωγικής της Ειρήνης: θεωρητική προσέγγιση και προτάσεις πρακτικής εφαρμογής 91
Μαργαρώνη Μαίρη
- Παραβατικότητα στο χώρο του σχολείου αλλοδαπών μαθητών. Έρευνα στα αρχεία των Σ.Σ.Ν Αχαΐας- Αν. Θεσ/νίκης- Δυτ. Θεσ/νίκης και Ιωαννίνων (2002-2008). 100
Παπάζογλου Ευρυδίκη - Θωμοπούλου Γιαννούλα - Στρατούλιας Ιωάννης
- Πρόληψη και διαχείριση των συγκρούσεων στη σχολική κοινότητα. Η ανάγκη για ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης και των κοινωνικών δεξιοτήτων 113
Πιλήσης Θεοδόσιος
- Η Παιδαγωγική της Δημοκρατίας στο Σύγχρονο Ελληνικό Σχολείο: Μία κριτική προσέγγιση 121
Πολυχρονοπούλου Καλομοίρα
- Η θεωρητική προσέγγιση των συγκρούσεων και η διαχείρισή τους 127
Βασιλειάδου Πολύμνια
- Διαχείριση συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας-Μια εμπειρική προσέγγιση 137
Βολτέα Αθηνά
- Η δημοκρατική συμπεριφορά στη συμμετοχική διοίκηση ως απαραίτητη προϋπόθεση επιτυχίας των στόχων της σχολικής ηγεσίας, της ικανοποίησης των εκπαιδευτικών, της σύνθεσης των απόψεων και της καταπολέμησης των συγκρούσεων 146
Λιάτσος Κωνσταντίνος
- Κοινωνιολογική θεωρία και ετερότητα: The colour line 155
Καμαριανός Ιωάννης - Γούγα Γεωργία
-
- ## Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Έρευνα
- Οι ελληνο-βουλγαρικές διαπολιτισμικές εκπαιδευτικές σχέσεις στον XIX αιώνα 165
Τοπάλοβ Κύριλ

Το Ισλάμ στη Βουλγαρία μέσα στο περιβάλλον της ΕΕ <i>Tyutyundzhiev Ivan - Vladov Vladimir</i>	169
Bildung, Ausbildung und Arbeit: Institutionalisierte Sackgassen für Jugendliche und junge Heranwachsende mit Migrationshintergrund in Deutschland <i>Ottersbach Markus</i>	173
Asylmigration, Integrationsregime und interkulturellem Lernen in Europa: Anmerkungen zum deutsch-griechischen Vergleich <i>Deimann Andreas</i>	183
Αλλοδαπά παιδιά στο νηπιαγωγείο και παιδαγωγική πράξη: Μια ερευνητική προσέγγιση <i>Πανταζής Σπύρος - Σακελλαρίου Μαρία</i>	197
Η πολιτισμική μειονότητα των ελληνόφωνων του Σαλέντο και η ελληνόφωνη εκπαίδευσή τους <i>Αναστασόπουλος Διονύσης</i>	208
Η εισαγωγή της διαπολιτισμικής διάστασης στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ως προϋπόθεση διαπολιτισμικής επάρκειας και ετοιμότητας των εκπαιδευτικών. <i>Ντούρας Κωνσταντίνος - Αραμπατζή Ζαφειρώ</i>	222
Η εκπαίδευση των παιδιών των Ελλήνων μεταναστών στη Βαυαρία: Ιστορική αναδρομή και προοπτικές <i>Αραμπατζή Χριστίνα</i>	234
Το φαινόμενο του εκφοβισμού σε μαθητές του δημοτικού σχολείου με βάση την εθνικότητα : Συγκριτικά αποτελέσματα <i>Κατσιγιάννη Βικτωρία</i>	246
Η σημασία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο σύγχρονο σχολείο και τα προβλήματά της <i>Μπαλτατζής Δημήτριος - Νταβέλος Πέτρος</i>	252
Ξενιτιά, ένα διδακτικό σενάριο με τη συμβολή των ΤΠΕ <i>Μπενέκου Πολυξένη - Μπασίνα Βασιλική</i>	263
Μετανάστες και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στην Ελλάδα <i>Χριστοδούλου Θεόδωρος</i>	273
Προβλήματα Επικοινωνίας Αλλοδαπών νηπίων στους Παιδικούς Σταθμούς – Νηπιαγωγεία <i>Καινούργιου Ελένη - Δήμα Ευφροσύνη</i>	281
Η μετάβαση μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Επίδοση και επιλογή <i>Κάκος Κωνσταντίνος</i>	292

Η περιβαλλοντική μετανάστευση ως αντικείμενο διαπολιτισμικού διαλόγου στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη <i>Λώλης Θωμάς - Δάλλα Έφη</i>	304
Κέντρο Αιτούντων Άσυλο Ατόμων – Εκπαίδευση των παιδιών των προσφύγων στην περιοχή της Λαυρεωτικής <i>Παπαδάκη-Λάππα Ελευθερία</i>	316

Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία

Αυτοεκτίμηση και σχολικές επιδόσεις μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο <i>Λόλακας Σωτήριος - Γκόβαρης Χρήστος</i>	329
Εναλλακτικές διαπολιτισμικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση εκπαιδευτικών: «Μια τάξη φυλετικά διαχωρισμένη» (Jane Elliott) <i>Στεργίου Αθήνα - Μπάρος Βασίλειος</i>	343
«Τι ακριβώς εννοείς με τον όρο ‘διαπολιτισμική’;»: Έρευνα των αντιλήψεων των Μαθηματικών σχετικά με την εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών τους <i>Μάγος Κώστας – Παπαδημητρίου Λώρα</i>	356
Trafficking: το πολλαπλό πρόσωπο του κοινωνικού αποκλεισμού <i>Παπακώστα Κωνσταντίνα</i>	368
Πολιτιστικός γραμματισμός: εθνικός κανόνας γραμματισμού ή πλουραλιστική προσέγγιση; <i>Πετροπούλου Ασημίνα - Κασβίκη Σοφία</i>	386
Οι αλληλεπιδράσεις των ρόλων των συμμετεχόντων στη σχολική πραγματικότητα ως παράγοντας διαμόρφωσης αναπαράστασης και ταυτότητας <i>Βουρλούμη Ζωή - Μπαρής Θεόδωρος</i>	391

Πρόλογος

Μετά από 11 χρόνια οργάνωσης του συνεδρίου φαίνεται ότι η προβληματική πάνω στο θέμα είναι ανεξάντλητη. Καθώς στόχος του συνεδρίου δεν είναι μόνο να δώσει ένα βήμα σε νέους και καταξιωμένους επιστήμονες, αλλά παράλληλα να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο χώρο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, κρίθηκε σκόπιμο να διαφοροποιηθεί κατά πολύ τόσο ο τίτλος του συνεδρίου όσο και κάποιες από τις θεματικές του. Αυτό συμβαίνει γιατί τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονται ραγδαίες εξελίξεις στο χώρο της μετανάστευσης και των συγκρούσεων που αυτή προκαλεί, στο βαθμό μάλιστα που να σχετίζονται αρκετές φορές και με την ίδια την ύπαρξη και εφαρμογή της δημοκρατίας, μιας λέξης που αναφέρεται σπάνια στον δημόσιο διάλογο για την παράνομη μετανάστευση και πρέπει να επανεξεταστεί σε σχέση με τον ορισμό της ταυτότητας και της αξίας των ανθρώπων. Εδώ μάλιστα δεν πρέπει να γίνει απολύτως καμία έκπτωση διότι τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να είναι σεβαστά στη διαφορετικότητά τους, με βάση τις αρχές της ισοπολιτείας και πάντοτε στο πλαίσιο σεβασμού της έννομης τάξης κάθε χώρας προορισμού. Άλλωστε ο βαθμός ουσιαστικού σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια χώρα αντικατοπτρίζει και το επίπεδο δημοκρατίας της.

Με το τέλος του υπαρκτού σοσιαλισμού και στη συνέχεια την παγκοσμιοποίηση επήλθε η ελεύθερη διακίνηση των κεφαλαίων και των αγαθών, ενώ δε συνέβη το ίδιο και δεν μπορούσε να συμβεί, με τις μετακινήσεις των πληθυσμών, εντός-εκτός των ορίων μεγάλων πολυεθνικών συγκροτημάτων, όπως π.χ. της Ε.Ε. Το γεγονός αυτό ωστόσο έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία κινήτρων για μετακινήσεις από αφρικανικές και ασιατικές κυρίως χώρες προς χώρες της Ε.Ε., με βασικούς αποδέκτες αυτών των μεταναστευτικών ρευμάτων την Ισπανία, την Ιταλία και την Ελλάδα.

Οι χώρες που πρωτοστάτησαν υπέρ της παγκοσμιοποίησης, μεταξύ των οποίων και οι χώρες της Ε.Ε., φαίνεται ότι δεν έλαβαν υπόψη τους το ενδεχόμενο πληθυσμιακών μετακινήσεων προς αυτές. Στην πορεία, οι εξουσίες των χωρών της κεντρικής Ευρώπης,

για να διασφαλίσουν τις χώρες τους από την εισροή μεταναστών, συμφώνησαν μαζί με τις γειτονικές χώρες της Ε.Ε. που δέχονται μετανάστες (π.χ. την Τουρκία) να χορηγείται άσυλο, εάν το δικαιούνται, σε εκείνους που έρχονται στις περιφερειακές χώρες της Ε.Ε. (π.χ. στην Ελλάδα), σε διαφορετική περίπτωση να απελαύνονται στις χώρες προέλευσης, έστω και αν οι μετανάστες ζητούν να μεταβούν σε άλλη χώρα της Ε.Ε.

Έτσι, ενώ από την Ελλάδα δεν μπορούν να μετακινηθούν μετανάστες προς την Ε.Ε. και η χώρα μας θα όφειλε να τους χορηγήσει άσυλο ή να τους επιστρέψει στις χώρες προέλευσης, και παρόλο που η συμφωνία αυτή εκ μέρους της χώρας μας τηρείται, δηλαδή δεν προωθεί τους μη νόμιμους μετανάστες προς την κεντρική Ευρώπη, εντούτοις δεν μπορεί να τους επιστρέψει στις χώρες προέλευσής τους γιατί εκείνες δεν εφαρμόζουν τη συμφωνία που υπέγραψαν.

Το γεγονός αυτό της μη τήρησης των συμφωνηθέντων εκ μέρους των χωρών προέλευσης των μη νόμιμων μεταναστών σε συνδυασμό με την αδιαφορία της Ε.Ε. για τα τεκταινόμενα στο συγκεκριμένο θέμα στις χώρες υποδοχής, συντέλεσε στο να γίνει η χώρα μας η «χωματερή» της λαθρομετανάστευσης.

Επιπλέον δεν πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι, η Ελλάδα ως χώρα με περίπου 3.500 χλμ. παράκτιων περιοχών, τις μεγαλύτερες από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης και με 3000 νησιά, τα περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης, αδυνατεί να διαφυλάξει τα σύνορά της απέναντι στην άσφογη λειτουργία των κυκλωμάτων της λαθρομετανάστευσης που εισπράττουν δισεκατομμύρια από τους απελπισμένους συνανθρώπους μας που αναζητούν μια καλύτερη μοίρα. Τους φέρνουν στα νησιά, βυθίζουν τα καράβια και οι ελληνικές λιμενικές αρχές απλά τους συλλέγουν, κάτι που είναι υποχρεωμένοι να κάνουν και πράγματι το κάνουν, σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες.

Από την άλλη πλευρά, η ελληνική κυβέρνηση δεν είναι άμοιρη ευθυνών για αυτή την κατάσταση γιατί:

1. δεν φρόντισε να θέσει έγκαιρα το θέμα των μη νόμιμων μεταναστών σε συνεργασία με τις υπόλοιπες χώρες στην Ε.Ε.
2. δεν κατήγγειλε στην Ε.Ε. τις χώρες που δεν τηρούν τη συμφωνία
3. ουσιαστικά δεν αντιμετώπισε το θέμα καθώς, ενώ διατυμπανίζει ότι έχει την καλύτερη μεταναστευτική πολιτική της Ευρώπης, κατά βάθος παραμένει μέχρι σήμερα παθητικός παρατηρητής.

Δηλαδή ποιο είναι το περιεχόμενο αυτής της μεταναστευτικής πολιτικής όταν:

1. κανείς δε γνωρίζει στη χώρα αυτή πόσοι είναι οι νόμιμοι μετανάστες ενώ έχει ακουστεί από τα ΜΜΕ και η πιο ακραία εκδοχή, ότι δηλαδή 150.000 παράνομοι μετανάστες εισέρχονται κάθε χρόνο στη χώρα, άρα 1.500.000 σε δέκα χρόνια, άρα σύνολο μεταναστών 2.500.000 – 3.000.000.
2. κανείς δεν γνωρίζει αν τα τελευταία 5 χρόνια υπάρχει καν πολιτική για τη μετανάστευση
3. κανείς δε γνωρίζει τί θα γίνει με τα μεγάλα γκέτο της δυστυχίας των Πατρών, των Αθηνών και άλλων περιοχών της χώρας
4. κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει γιατί την τετραετία 1990-1994 συνέβη το ίδιο ακριβώς με ό, τι συμβαίνει από το 2004 έως σήμερα, δηλαδή όπως τότε είχαμε ανεξέλεγκτη εισροή μη νόμιμων μεταναστών στην Ελλάδα, έτσι συμβαίνει και σήμερα.

Έπρεπε να ενισχυθεί η δύναμη του ακροδεξιού ελληνικού κόμματος για να

αρχίσει τόσο η κυβέρνηση όσο και τα άλλα ελληνικά κόμματα να ασχοληθούν με το θέμα;

Το δίλημμα σήμερα δεν είναι ο εξισλαμισμός της Ευρώπης ή ο εξευρωπαϊσμός του ισλαμισμού, αλλά αφενός το τί θα κάνουμε με τα εκατομμύρια των μη μόνιμων μεταναστών που εισρέουν καθημερινά σε χώρες της Ε.Ε., η δυστυχία των οποίων ενδεχομένως είναι μεγαλύτερη στην Ε.Ε. από ό,τι αν παρέμεναν στην πατρίδα τους, και αφετέρου πώς θα αποφύγουμε την περίπτωση της επέκτασης αυτής της δυστυχίας στους γηγενείς πληθυσμούς.

Όλα τα παραπάνω δημιουργούν προϋποθέσεις για ανεξέλεγκτες καταστάσεις στις χώρες μας και θέτουν υπό αίρεση βασικές αρχές της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και η λύση δεν μπορεί να δοθεί από πουθενά αλλού, παρά μόνο από τις Βρυξέλλες, αφού και οι υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. αναγνωρίσουν ότι το πρόβλημα αυτό της χώρας μας και των άλλων χωρών της νότιας Ευρώπης είναι και δικό τους πρόβλημα. Ο δρόμος για μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης είναι μακρύς και δύσκολος, αλλά η αρχή έχει γίνει. Είναι έκδηλη η ανάγκη για περαιτέρω και καλύτερο συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, με τους διεθνείς οργανισμούς αλλά και με τις χώρες προέλευσης μεγάλων μεταναστευτικών ρευμάτων, για την επιτυχή αντιμετώπιση σημερινών και μελλοντικών προκλήσεων σε θέματα σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ασφάλειας.

Παντελής Γεωργογιάννης